

SPLOŠNA MATURA IZ PREDMETA LIKOVNA TEORIJA V LETU 2021

Poročilo DPK SM za likovno teorijo

Vsebina

1	Struktura kandidatov.....	2
1.1	Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih	3
1.2	Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz likovne teorije – primerjava po letih.....	4
1.3	Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2021.....	6
2	Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2021.....	7
2.1	Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah.....	7
2.2	Meje med ocenami	9
2.3	Porazdelitev dosežkov po ocenah	10
3	Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2021	12
4	Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM	14
4.1	Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita	14
4.2	Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita	15
4.3	Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih.....	15
4.4	Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov.....	17
4.5	Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah	17
5	Zunanje ocenjevanje in ugovori.....	18
5.1	Zunanje ocenjevanje	18
5.2	Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene.....	18
6	Povzetek	19
6.1	Ocena uspeha kandidatov	19
6.2	Ocena kakovosti izpitnih pol.....	19
6.3	Druge ugotovitve	20

Avtorja:

Maria Primožič, glavna ocenjevalka za likovno teorijo

dr. Jurij Selan, predsednik DPK SM za likovno teorijo

Poročilo je potrdila DPK SM za likovno teorijo na 5. redni seji, ki je potekala 30. 9. 2021.

Ljubljana, september 2021

1 Struktura kandidatov

Statistične podatke za kandidate, ki so se udeležili **spomladanskega izpitnega roka splošne mature**, prikazujemo ločeno glede na njihovo strukturo:

a) **referenčno skupino SM** predstavljajo redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo (brez kandidatov z maturitetnim tečajem, 21-letnikov, odraslih in kandidatov poklicne mature). Na dosežkih te skupine se postavljajo tudi meje med ocenami.

Okrajšava: ref. skup. SM;

b) **kandidate SM** (ref. skup. SM + ostali SM) predstavljajo tisti, ki opravljajo splošno maturo (brez kandidatov poklicne mature, ki opravljajo posamezni izpit splošne mature). To so:

- referenčna skupina SM (redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo) in
- **ostali SM**, to so:
 - kandidati z maturitetnim tečajem,
 - 21-letniki,
 - odrasli,
 - kandidati, ki popravljajo eno ali dve negativni oceni,
 - kandidati, ki opravljajo SM ponovno v celoti,
 - kandidati, ki opravljajo SM v dveh delih, in
 - kandidati, ki izboljšujejo oceno.

Okrajšava: kandidati SM;

c) **kandidate PM** (kandidati poklicne mature s posameznim izpitom pri splošni maturi) predstavljajo tisti, ki ob poklicni maturi (štirje predmeti) dodatno opravljajo posamezni izpit SM.

Okrajšava: kandidati PM.

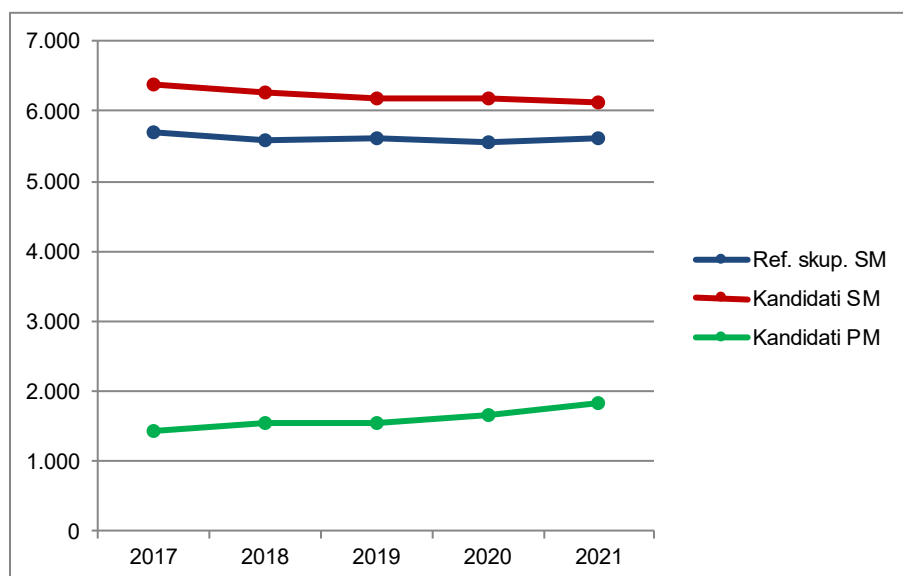
1.1 Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih

Preglednica 1.1.1 in slika 1.1.1 prikazujeta primerjavo števila udeleženih kandidatov v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2017 do 2021. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2017–2021

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2017	5.699	6.379	1.429
2018	5.589	6.255	1.544
2019	5.600	6.185	1.560
2020	5.560	6.173	1.657
2021	5.615	6.134	1.846

Slika 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2017–2021

Vir: Državni izpitni center, 2021

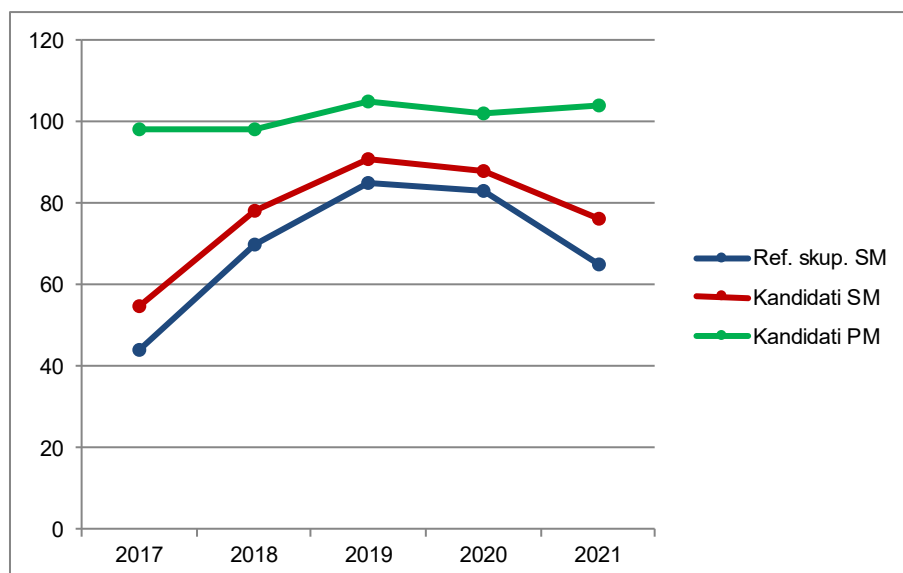
1.2 Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz likovne teorije – primerjava po letih

Preglednica 1.2.1 in slika 1.2.1 prikazujeta primerjavo števila kandidatov, ki so opravljali likovno teorijo v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2017 do 2021. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz likovne teorije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2017–2021

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2017	44	55	98
2018	70	78	98
2019	85	91	105
2020	83	88	102
2021	65	76	104

Slika 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz likovne teorije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2017–2021

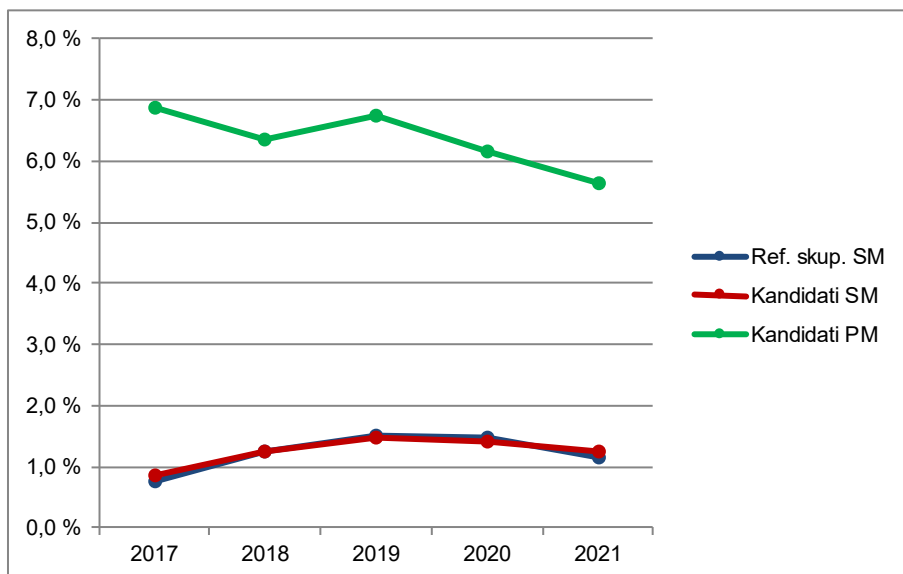
Vir: Državni izpitni center, 2020

Preglednica 1.2.2 in slika 1.2.2 prikazujeta primerjavo deleža kandidatov, ki so opravljali likovno teorijo (preglednica 1.2.1), glede na udeležene kandidate v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2017 do 2021 (preglednica 1.1.1). Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz likovne teorije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2017–2021

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2017	0,8 %	0,9 %	6,9 %
2018	1,3 %	1,2 %	6,3 %
2019	1,5 %	1,5 %	6,7 %
2020	1,5 %	1,4 %	6,2 %
2021	1,2 %	1,2 %	5,6 %

Slika 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz likovne teorije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2017–2021

Vir: Državni izpitni center, 2021

1.3 Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2021

Preglednica 1.3.1 in slika 1.3.1 prikazujeta število in delež kandidatov, ki so opravljali izpit splošne mature iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2021. Podatki so prikazani po strukturi kandidatov. (Redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno matura in predstavljajo referenčno skupino SM, so dodatno razdeljeni tudi na izobraževalne programe.)

Preglednica 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2021

	Število	Delež
Splošna gimnazija	3	1,7 %
Klasična gimnazija	0	0,0 %
Gimnazija	3	1,7 %
Tehniška gimnazija	1	0,6 %
Ekonomska gimnazija	0	0,0 %
Umetniška gimnazija	61	33,9 %
Strokovna gimnazija	62	34,4 %
Ref. skup. SM	65	36,1 %
Ostali SM	11	6,1 %
Kandidati SM	76	42,2 %
Kandidati PM	104	57,8 %

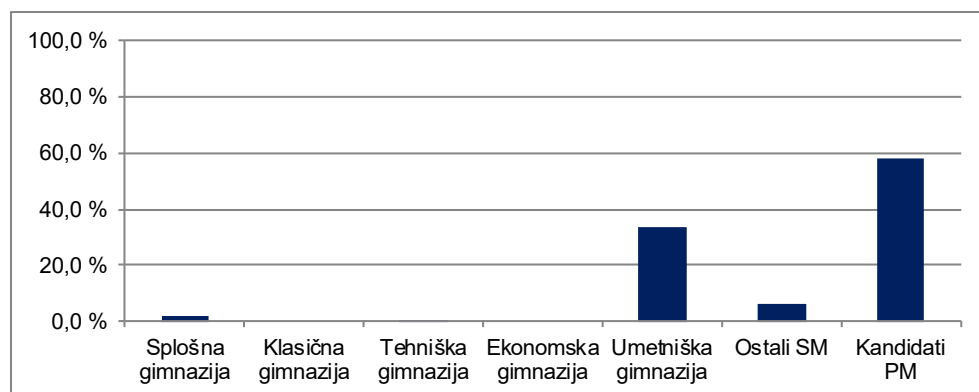
gimnazija = splošna gimnazija + klasična gimnazija

strokovna gimnazija = tehniška gimnazija + ekonomska gimnazija + umetniška gimnazija

ref. skup. SM = gimnazija + strokovna gimnazija

kandidati SM = ref. skup. SM + ostali SM

Slika 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2021

Vir: Državni izpitni center, 2021

2 Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2021

2.1 Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah

Preglednica 2.1.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah pri likovni teoriji v spomladanskem izpitnem roku SM 2021 v posamezne razrede/intervale, ki obsegajo pet odstotnih točk (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.1.2 in slika 2.1.1 pa delež kandidatov, ki so dosegli manj odstotnih točk od zgornje meje razreda (tj. relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

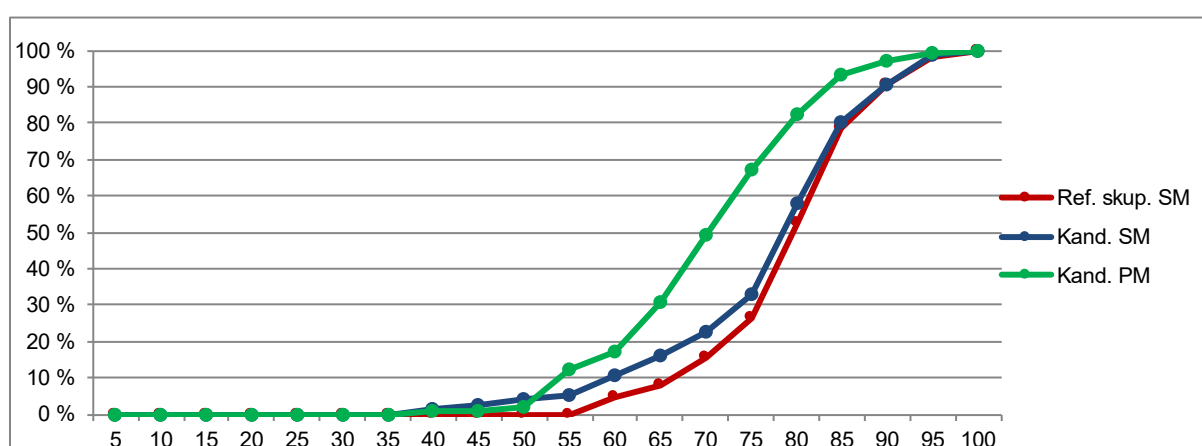
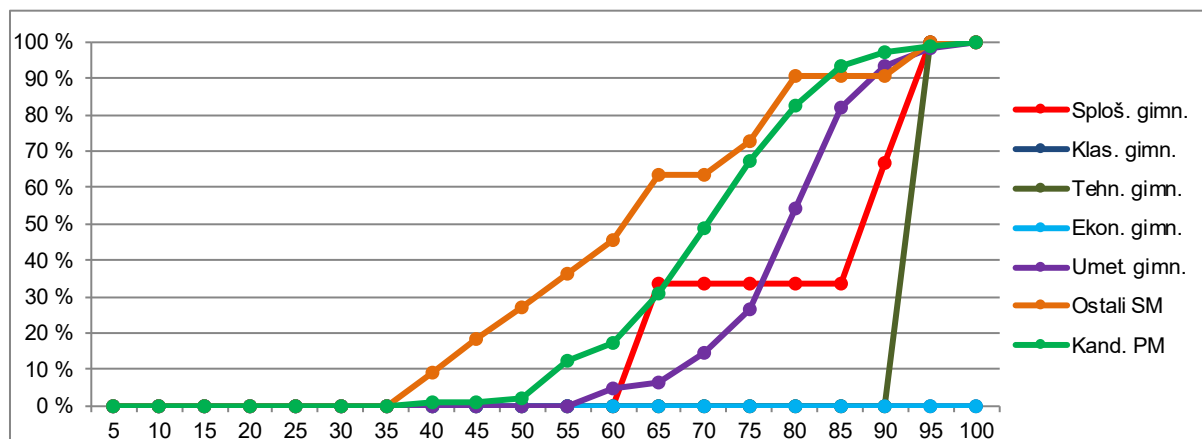
Preglednica 2.1.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
0-5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6-10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11-15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16-20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21-25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26-30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31-35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36-40	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
41-45	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
46-50	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
51-55	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	11
56-60	0	0	0	0	0	3	3	3	4	1	5
61-65	1	0	1	0	0	1	1	2	4	2	14
66-70	0	0	0	0	0	5	5	5	5	0	19
71-75	0	0	0	0	0	7	7	7	8	1	19
76-80	0	0	0	0	0	17	17	17	19	2	16
81-85	0	0	0	0	0	17	17	17	17	0	11
86-90	1	0	1	0	0	7	7	8	8	0	4
91-95	1	0	1	1	0	3	4	5	6	1	2
96-100	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	1
SKUPAJ	3	0	3	1	0	61	62	65	76	11	104

Preglednica 2.1.2: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
5	0 %	-	0 %	0 %	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
10	0 %	-	0 %	0 %	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
15	0 %	-	0 %	0 %	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
20	0 %	-	0 %	0 %	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
25	0 %	-	0 %	0 %	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
30	0 %	-	0 %	0 %	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
35	0 %	-	0 %	0 %	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
40	0 %	-	0 %	0 %	-	0 %	0 %	0 %	1 %	9 %	1 %
45	0 %	-	0 %	0 %	-	0 %	0 %	0 %	3 %	18 %	1 %
50	0 %	-	0 %	0 %	-	0 %	0 %	0 %	4 %	27 %	2 %
55	0 %	-	0 %	0 %	-	0 %	0 %	0 %	5 %	36 %	13 %
60	0 %	-	0 %	0 %	-	5 %	5 %	5 %	11 %	45 %	17 %
65	33 %	-	33 %	0 %	-	7 %	6 %	8 %	16 %	64 %	31 %
70	33 %	-	33 %	0 %	-	15 %	15 %	15 %	22 %	64 %	49 %
75	33 %	-	33 %	0 %	-	26 %	26 %	26 %	33 %	73 %	67 %
80	33 %	-	33 %	0 %	-	54 %	53 %	52 %	58 %	91 %	83 %
85	33 %	-	33 %	0 %	-	82 %	81 %	78 %	80 %	91 %	93 %
90	67 %	-	67 %	0 %	-	93 %	92 %	91 %	91 %	91 %	97 %
95	100 %	-	100 %	100 %	-	98 %	98 %	98 %	99 %	100 %	99 %
100	100 %	-	100 %	100 %	-	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika 2.1.1: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

Vir: Državni izpitni center, 2021

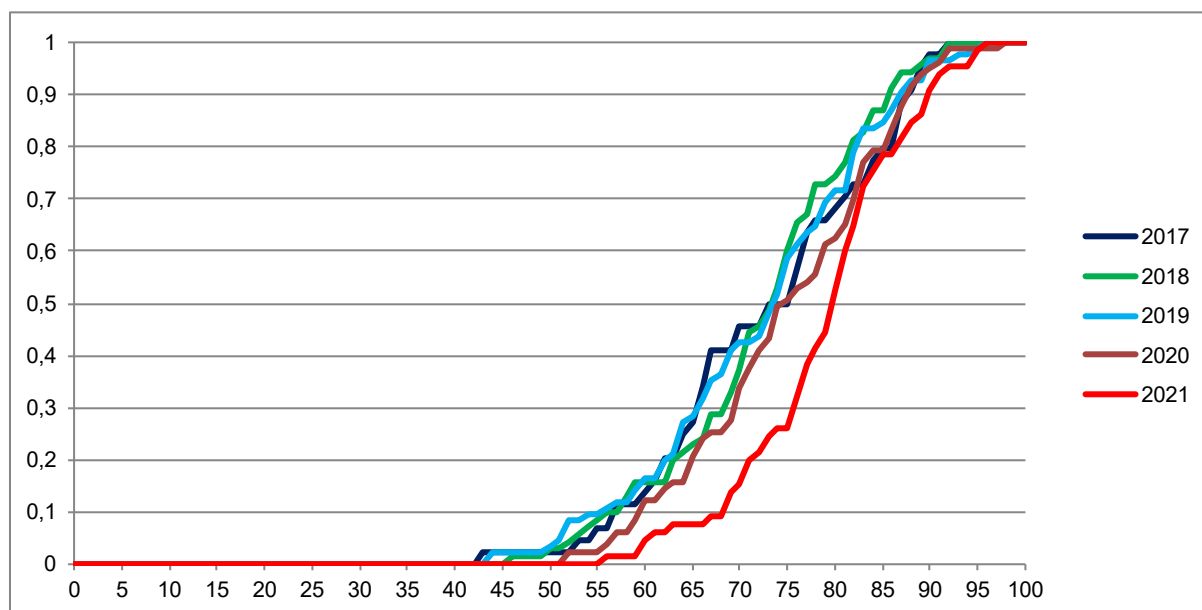
2.2 Meje med ocenami

Preglednica 2.2.1 prikazuje primerjavo mej med ocenami v letih od 2017 do 2021, slika 2.2.1 pa kumulativno frekvenčno porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah za referenčno skupino SM, na kateri se postavljajo meje med ocenami.

Preglednica 2.2.1: Meje med ocenami za zadnjih pet let

Leto	Ocene			
	2	3	4	5
2017	50	63	76	88
2018	50	63	76	88
2019	50	63	76	88
2020	50	63	76	88
2021	50	63	76	88

Slika 2.2.1: Kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah – referenčna skupina SM

Vir: Državni izpitni center, 2020

2.3 Porazdelitev dosežkov po ocenah

Preglednica 2.3.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po ocenah pri likovni teoriji v spomladanskem izpitnem roku SM 2021 (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.3.2 in slika 2.3.1 pa delež kandidatov s posameznimi ocenami (tj. relativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

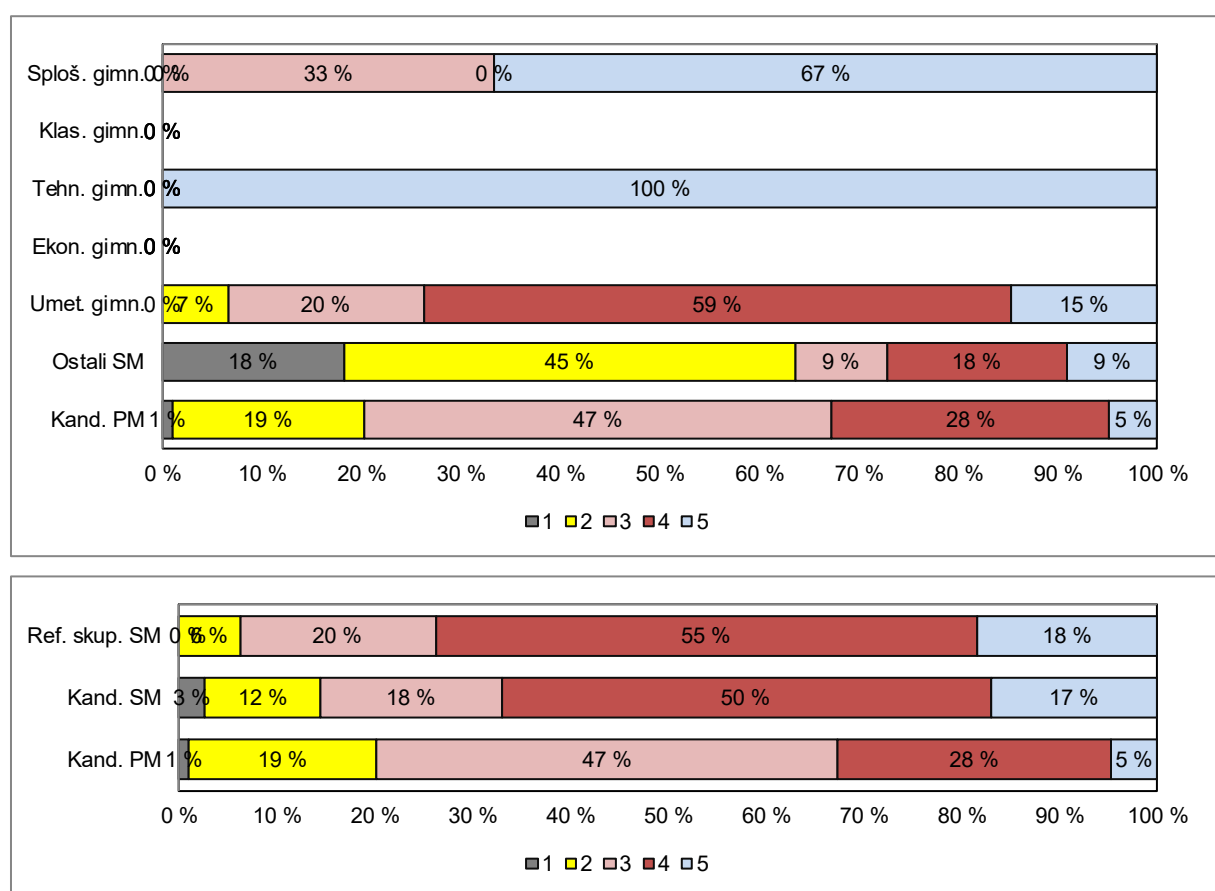
Preglednica 2.3.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	1
2	0	0	0	0	0	4	4	4	9	5	20
3	1	0	1	0	0	12	12	13	14	1	49
4	0	0	0	0	0	36	36	36	38	2	29
5	2	0	2	1	0	9	10	12	13	1	5
Uspešni	3	0	3	1	0	61	62	65	74	9	103
Skupaj	3	0	3	1	0	61	62	65	76	11	104

Preglednica 2.3.2: Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	0 %	-	0 %	0 %	-	0 %	0 %	0 %	3 %	18 %	1 %
2	0 %	-	0 %	0 %	-	7 %	6 %	6 %	12 %	45 %	19 %
3	33 %	-	33 %	0 %	-	20 %	19 %	20 %	18 %	9 %	47 %
4	0 %	-	0 %	0 %	-	59 %	58 %	55 %	50 %	18 %	28 %
5	67 %	-	67 %	100 %	-	15 %	16 %	18 %	17 %	9 %	5 %
Uspešni	100 %	-	100 %	100 %	-	100 %	100 %	100 %	97 %	82 %	99 %
Skupaj	100 %	-	100 %	100 %	-	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika 2.3.1: Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

Vir: Državni izpitni center, 2021

3 Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2021

V preglednici 3.1 so zbrani splošni podatki (tj. statistike) o kandidatih, ki so opravljali izpit splošne mature iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2021.

Preglednica 3.1: Splošni podatki o kandidatih pri izpitu SM iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2021

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
Število kandidatov	3	0	3	1	0	61	62	65	76	11	104
Povprečni splošni uspeh pri SM*	20,67	-	20,67	17,00	-	18,89	18,86	18,95	18,77	15,00	-
Povprečni uspeh v 4. letniku SŠ	4,33	-	4,33	3,00	-	3,74	3,73	3,75	3,72	3,33	-
Povprečni uspeh v 3. letniku SŠ	4,33	-	4,33	3,00	-	3,67	3,66	3,69	3,66	3,33	-
Povprečna ocena pri predmetu SM	4,33	-	4,33	5,00	-	3,82	3,84	3,86	3,67	2,55	3,16
Povprečna originalna ocena pri predmetu SM**	4,33	-	4,33	5,00	-	3,82	3,84	3,86	3,66	2,45	3,16
Povprečno število odstotnih točk pri predmetu SM	81,30	-	81,30	90,55	-	78,89	79,08	79,18	76,76	62,44	70,58
Mediana odstotnega števila točk pri predmetu SM	90	-	90	91	-	80	80	80	79	61	71
Standardni odklon odstotnih točk pri predmetu SM	16,05	-	16,05	-	-	8,48	8,54	8,82	11,67	16,09	10,82
Povprečna ocena pri predmetu v 4. letniku SŠ	5,00	-	5,00	-	-	3,98	3,98	4,00	3,97	3,00	4,54
Povprečna ocena pri predmetu v 3. letniku SŠ	-	-	-	-	-	4,34	4,34	4,34	4,33	4,00	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in ocene pri predmetu SM*	-	-	-	-	-	0,43	0,40	0,46	0,48	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 4. letniku SŠ*	-	-	-	-	-	0,61	0,61	0,62	0,64	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 3. letniku SŠ*	-	-	-	-	-	0,58	0,58	0,59	0,60	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 4. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	0,47	0,43	0,44	0,50	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 3. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	0,47	0,43	0,44	0,50	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 4. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	0,38	0,38	0,40	0,44	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 3. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	0,08	0,08	0,08	0,11	-	-
Korelacija notranjega in zunanjega dela pri SM	-	-	-	-	-	0,34	0,35	0,39	0,38	-	0,34
Odstotek neuspešnih s PP	0,00	-	0,00	0,00	-	0,00	0,00	0,00	2,63	18,18	0,96
Odstotek neuspešnih brez PP	0,00	-	0,00	0,00	-	0,00	0,00	0,00	3,95	27,27	0,96

*Pri izračunu povprečnega splošnega uspeha pri SM so upoštevani samo uspešni kandidati (10 točk ali več). Enako velja tudi za korelacije s splošnim uspehom pri SM.

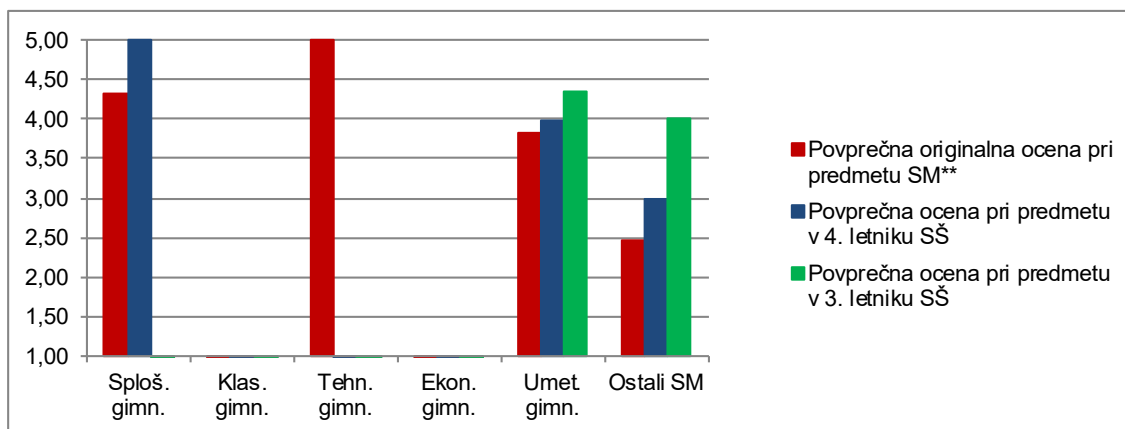
**Originalna ocena je ocena pri predmetu SM, izračunana iz odstotnih točk, brez upoštevanja PP (pogojno pozitivne), ocenjevanja na OR namesto VR ali upoštevanja ocene iz prejšnjega roka.

***Korelacija z oceno pri predmetu SM se računa z originalno oceno pri predmetu SM.

Če je manj kakor 30 popolnih parov podatkov, se korelacija ne izračuna.

Slika 3.1 prikazuje primerjavo povprečne originalne ocene pri izpitu SM iz likovne teorije in povprečnih ocen iz likovne teorije v 4. in 3. letniku srednje šole. Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

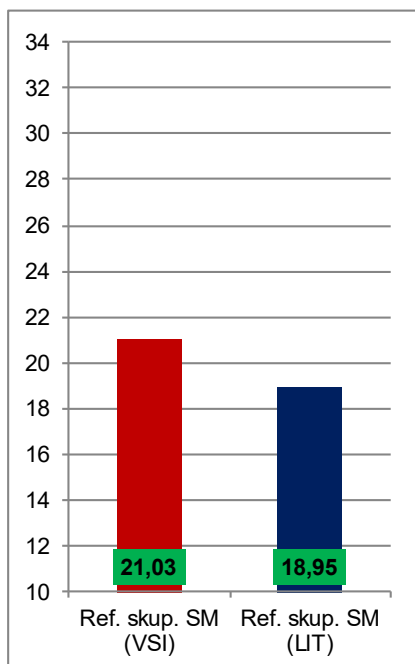
Slika 3.1: Povprečne ocene pri izpitu SM iz likovne teorije

Vir: Državni izpitni center, 2021

Slika 3.2 prikazuje primerjavo povprečnega splošnega uspeha vseh gimnazijcev, ki so v spomladanskem izpitnem roku 2021 prvič v celoti opravljali splošno maturo (ref. skup. SM – VSI), in gimnazijcev, ki so v tem izpitnem roku prvič v celoti opravljali izpit SM iz likovne teorije (ref. skup. SM – LIT).

Slika 3.2: Povprečni splošni uspeh pri SM in pri izpitu SM iz likovne teorije

Vir: Državni izpitni center, 2021

4 Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM

4.1 Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita

Preglednica 4.1.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri zunanjem in notranjem delu izpita iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku SM 2021.

Preglednica 4.1.1: Osnovni statistični podatki

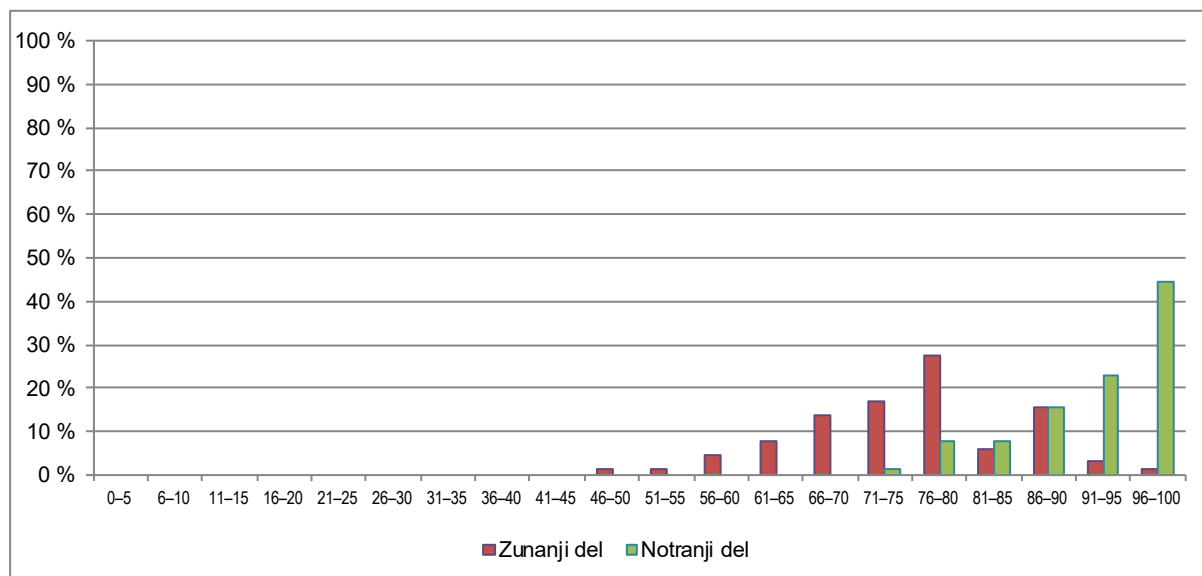
	Zunanji del	Notranji del
Število kandidatov	65	65
Povprečno število odstotnih točk	60,34	18,85
Standardni odklon odstotnih točk	8,20	1,36
Maksimalno število odstotnih točk	76,40	20,00
Povprečna težavnost	0,75	0,94

Preglednica 4.1.2 in slika 4.1.1 prikazujeta relativno frekvenčno porazdelitev referenčne skupine SM po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku SM 2021.

Preglednica 4.1.2: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

Odstotki	Zunanji del	Notranji del
0–5	0 %	0 %
6–10	0 %	0 %
11–15	0 %	0 %
16–20	0 %	0 %
21–25	0 %	0 %
26–30	0 %	0 %
31–35	0 %	0 %
36–40	0 %	0 %
41–45	0 %	0 %
46–50	2 %	0 %
51–55	2 %	0 %
56–60	5 %	0 %
61–65	8 %	0 %
66–70	14 %	0 %
71–75	17 %	2 %
76–80	28 %	8 %
81–85	6 %	8 %
86–90	15 %	15 %
91–95	3 %	23 %
96–100	2 %	45 %
SKUPAJ	100 %	100 %

Slika 4.1.1: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

Vir: Državni izpitni center, 2021

4.2 Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita

Preglednica 4.2.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri posameznih delih izpita iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku SM 2021.

Preglednica 4.2.1: Osnovni statistični podatki po posameznih delih izpita

	Izpitna pola 1	Izpitna pola 2	Ustni izpit
Število kandidatov	65	65	65
Povprečno število odstotnih točk	22,32	35,84	18,85
Standardni odklon odstotnih točk	3,94	7,77	1,36
Maksimalno število odstotnih točk	30,00	50,00	20,00
Povprečna težavnost	0,74	0,72	0,94

4.3 Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih

Glede na statistične podatke o uspešnosti po posameznih delih izpita iz likovne teorije (izpitna pola 1, izpitna pola 2, ustni izpit z zagovorom mape likovnih del) je razvidno, da so bili referenčni kandidati SM najuspešnejši pri ustnem izpitu (indeks težavnosti: 0,94; povprečno število odstotnih točk: 18,85 od 20 možnih; lani: 18,45), podobno uspešni pa so bili v opravljanju izpitne pole 2 (indeks težavnosti: 0,72; likovni izdelek: 35,84 od 50 možnih; lani: 35,39) in v pisanju izpitne pole 1 (indeks težavnosti: 0,74; naloge polodprtega tipa: 22,32 od 30 možnih; lani: 21,08).

Izpitni poli 1 in 2 sta bili torej podobno zahteven del izpita, s podobnima indeksoma težavnosti 0,72 in 0,74 (IP 2 je imela leta 2020 indeks težavnosti 0,71, IP1 pa 0,70). Ustni izpit je imel indeks težavnosti 0,92 (2020: 0,92).

Indeks težavnosti za posamezne naloge izpitne pole 1 se je gibal med 0,72 za 1. in 4. nalogo (*Uvod in Barva*), ki sta bili torej najtežji, in 0,82 za 2. nalogo (*Likovni elementi*), ki je bila najlažja. Razlike v indeksu težavnosti so majhne, izstopa le 2. naloga. Zato lahko tudi pri letošnji IP 1 izpostavimo, da so se naloge po težavnosti malo razlikovale, razen 2. naloge, ki je bila v primerjavi z ostalimi za kandidate nekoliko lažja.

Primer najtežjega vprašanja (IT = 0,57):

1.2. Likovno delo lahko obravnavamo z vidika treh nivojev oz. plasti. Pojasnite, katerih. (3 točke)

Komentar: Gre za vprašanje, ki zahteva poznavanje, razumevanje in aplikacijo bolj splošnih zakonitosti in principov likovne teorije. Tovrstne vsebine kandidati pri pripravi na izpit iz splošne mature za likovno teorijo očitno zanemarjajo in se jih ne naučijo.

Primer najlažjega vprašanja (IT = 0,86):

4.1. Pojasnite odnos med razsvetljavo in barvo. (1 točka)

Komentar: Vprašanje se nanaša na likovno problematiko, ki jo kandidati lahko rešijo na podlagi refleksije lastne izkušnje. Ker gre pri tem za bolj izkustveno in ne tako abstraktno vsebino, so bili kandidati pri tem vprašanju uspešnejši.

4.4 Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov

Največ napačnih odgovorov je bilo zaslediti pri nalogi 1.2, ki je bila edina naloga z indeksom težavnosti pod 0,60 (0,57). Skupno vsem tem in tudi nekaterim ostalim nalogam, ki so jih kandidati slabše reševali, je, da zahtevajo poznavanje, refleksijo in aplikacijo najsplošnejših principov likovne teorije. Kot se izkazuje že zadnjih nekaj let, predstavljajo največ težav kandidatom prav vprašanja s področja najbolj temeljnega znanja iz likovne teorije. Pri tovrstnih vprašanjih gre za precej abstraktne vsebine, s kombinacijo vseh taksonomskih stopenj, od poznavanja, razumevanja oz. refleksije do aplikacije najsplošnejših zakonitosti in principov likovne teorije. Tem najsplošnejšim in abstraktnim principom likovne teorije dijaki (in tudi učitelji) pri pripravi na izpit iz splošne mature za likovno teorijo očitno ne posvečajo dovolj pozornosti in se preveč usmerjajo le na posamične konkretne likovne problematike.

4.5 Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah

Zunanji ocenjevalci niso imeli pripomb glede nalog oz. vprašanj.

5 Zunanje ocenjevanje in ugovori

5.1 Zunanje ocenjevanje

Člani DPK SM za likovno teorijo smo dne 8. 6. 2021 izvedli moderacijo *Navodil za ocenjevanje za spomladanski rok mature 2021* ter pripravili standardizacijo za elektronsko ocenjevanje. Na moderaciji smo preverili ustreznost navodil za ocenjevanje, vnesli nekaj sprememb z namenom večje objektivnosti in enotnosti ocenjevanja ter sprejeli dogovor, kako ravnati v primeru pričakovanih nejasnih in dvoumnih rešitev. Moderirana *Navodila za ocenjevanje* so bila prilagojena tako, da so zagotavljala kandidatom optimalno veljavno ocenjevanje.

Pri likovni teoriji je v letu 2021 četrtič potekalo elektronsko ocenjevanje. Ocenjevalo je 11 ocenjevalcev. Pri izpitni poli 1 se je elektronsko ocenjevanje tudi letos izkazalo kot zelo primerno. Ker se je v prvem letu povsem digitalizirano ocenjevanje izpitne pole 2 izkazalo kot težavno, saj tudi dobra optična preslikava ne odraža vseh specifik originalnega izdelka, je DPK SM za LIT v letu 2019 ocenjevanje IP 2 spremenila tako, da so se izpitne pole 2 sicer ocenjevale elektronsko, vendar v prostorih Rica, da so imeli ocenjevalci lahko vpogled tudi v originalne izdelke. Tak način se je izkazal za ustrezen kompromis med elektronskim ocenjevanjem in neposrednim vpogledom v originalne izdelke, zato je bilo tako izvedeno ocenjevanje tudi v letu 2021.

Izpitno polo 2 (likovno nalogo) ocenjujeta dva ocenjevalca, pri čemer drugi nima vpogleda v ocenjevanje prvega. Od skupno 65 ocenjenih izpitnih pol 2 referenčnih kandidatov SM so bila ugotovljena razhajanja med ocenjevalcema za več kot petino vseh možnih točk v 15 primerih (2020: 14; 2019: 19; 2018: 20; 2017: 15). Zato je bilo v teh primerih izvedeno kontrolno ocenjevanje.

Pri nalogi izpitne pole 2 je težko odpraviti relativno neugoden indeks objektivnosti ocenjevanja. Ta je bil letos 0,40 (2020: 0,50; 2019: 0,61; 2018: 0,45; 2017: 0,55; 2016: 0,43). Zato je pomembno, da imajo ocenjevalci vpogled v originalne izdelke na Ricu (kombinacija elektronskega ocenjevanja z vpogledom v originalne izdelke), kar omogoča sprotno odpravljanje morebitnih nejasnosti pri ocenjevalcih v sodelovanju z glavnim ocenjevalcem. Na ta način je zagotovljena večja veljavnost ocenjevanja.

Na podlagi analize rezultatov referenčne skupine kandidatov SM (65 kandidatov) je DPK SM za likovno teorijo dne 2. 7. 2021 odločila, da je 50 doseženih odstotnih točk meja za pozitivno oceno (meje 2021: 50, 63, 76, 88). Meje med ocenami so na enak način postavljene vse od leta 2012 naprej.

5.2 Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene

V spomladanskem izpitnem roku 2021 je bil en ugovor na oceno (enako v letu 2020).

6 Povzetek

6.1 Ocena uspeha kandidatov

K izpitu splošne mature iz likovne teorije je pristopilo 180 kandidatov, kar je deset manj kot lani (2017: 153; 2018: 176; 2019: 196; 2020: 190). Od tega je bilo 76 kandidatov SM in 104 kandidati PM (2017: 98; 2018: 98; 2019: 105; 2020: 102). Kljub upadu kandidatov v zadnjih dveh letih, lahko splošen porast kandidatov od leta 2017 naprej v precejšnji meri pripišemo temu, da po letu 2018 kandidati lahko ponovno hkrati opravljajo izpit iz likovne teorije in umetnostne zgodovine, saj se predmeta več ne izključujeta. Takih kandidatov je bilo letos 41 (2019: 69).

Na podlagi analiz rezultatov referenčne skupine kandidatov SM (65) je DPK SM za likovno teorijo dne 2. 7. 2021 odločila, da je 50 doseženih odstotnih točk prag za pozitivno oceno. Meje med ocenami (2021: 50, 63, 76, 88) so na enak način postavljene vse od leta 2012 naprej, kar kaže na to, da so izpitne pole po težavnosti kakovostno in uravnoteženo zasnovane.

Pri kandidatih SM sta bila dva ocenjena negativno (2020: 0; 2019: 2), pri kandidatih PM pa je bil tak samo eden, kar je bistveno manj kot v preteklosti (2020: 12; 2019: 10).

Glede na statistične podatke o uspešnosti po posameznih delih izpita iz likovne teorije (izpitna pola 1, izpitna pola 2, ustni izpit z zagovorom mape likovnih del) je razvidno, da so bili referenčni kandidati SM najuspešnejši pri ustnem izpitu (indeks težavnosti: 0,94; povprečno število odstotnih točk: 18,85 od 20 možnih; lani: 18,45), podobno uspešni pa so bili pri izpitni poli 2 (indeks težavnosti: 0,72; likovni izdelek: 35,84 od 50 možnih; lani: 35,39) in pisanju izpitne pole 1 (indeks težavnosti: 0,74; naloge polodprtega tipa: 22,32 od 30 možnih; lani: 21,08). Kandidati so bili torej uspešnejši pri notranjem izpitu, kar je razumljivo, saj velik del te ocene temelji na zagovoru mape kandidatovih lastnih likovnih del. Kljub vsemu pa velja opomniti, da so ocenjevalci tudi letos pri ustnem izpitu dajali previsoke ocene.

Glede na analize izpitnih pol in rezultatov izpita splošne mature iz likovne teorije iz preteklih let je DPK LIT v preteklih letih pripravila izpitne pole, v katerih je povečala obseg ter vsebinsko in taksonomsko strukturiranost nalog ter s tem zagotovila večjo taksonomsko raznolikost in raznolikost glede težavnosti. Glede na rezultate izpita splošne mature iz likovne teorije v letih od 2014–2021 se je to izkazalo kot uspešno, saj ostajajo meje med ocenami v teh letih nespremenjene. DPK LIT bo zato pri pripravi novih izpitnih kompletov ohranjala zastavljeni obseg in strukturiranost posameznih nalog v izpitnih polah 1 tudi v bodoče.

Pri izpitni poli 2 (likovni izdelek) je pri referenčnih kandidatih SM indeks objektivnosti 0,40. V primerjavi z lanskim letom je torej indeks objektivnosti nekoliko padel (2020: 0,50). Od skupaj 65 izpitnih nalog referenčnih kandidatov SM, ki sta jih ocenila dva ocenjevalca, so bila ugotovljena prekomerna (več kot 20 %) razhajanja pri 15 kandidatih, ki so zato zahtevala kontrolno ocenjevanje (leta 2020: 14).

6.2 Ocena kakovosti izpitnih pol

Izpit splošne mature iz likovne teorije kot sestavni del doseganja kakovostnejših izobraževalnih ciljev na področju likovnega ustvarjanja je naravnan tako, da kandidati lahko uveljavijo tako analitične kot likovno-aplikativne vidike likovnega jezika.

Glede na analize izpitnih pol in rezultatov izpita splošne mature iz likovne teorije iz preteklosti je DPK SM za LIT pripravila izpitne pole, v katerih je povečala obseg ter vsebinsko in taksonomsko strukturiranost nalog in s tem zagotovila večjo taksonomsko raznolikost ter raznolikost glede težavnosti. Glede na rezultate izpita splošne mature iz likovne teorije po letu 2014 se je to izkazalo kot uspešno. DPK SM za LIT bo zato pri pripravi novih izpitnih kompletov ohranjala zastavljeni obseg in strukturiranost posameznih nalog v izpitnih polah 1 tudi v prihodnje.

Pri izpitni poli 2 (likovni izdelek) je pri referenčnih kandidatih SM indeks objektivnosti 0,40. V primerjavi z lanskim letom je torej indeks objektivnosti nekoliko padel (2020: 0,50). Od skupaj 65 izpitnih nalog referenčnih kandidatov SM, ki sta jih ocenila dva ocenjevalca, so bila ugotovljena prekomerna (več kot 20 %) razhajanja pri 15 kandidatih, ki so zato zahtevala kontrolno ocenjevanje (leta 2020: 14).

6.3 Druge ugotovitve

V DPK SM za likovno teorijo ugotavljamo, da je izpit splošne mature iz likovne teorije v letu 2021 v celoti uspešno končan. Epidemija covid-19 ni bistveno vplivala na potek in rezultate izpita iz likovne teorije. Kandidati so imeli zaradi okoliščin epidemije nekaj ugodnosti. Na splošno so na maturi dobili 10-odstotni bonus točk na napačno rešeno oz. nerešene naloge; pri likovni teoriji pa je bila dodatna prilagoditev, da so v mapi likovnih izdelkov lahko oddali en izdelek manj. Samih izpitnih pol ni bilo treba prilagajati. Ocene kandidatov so bile zaradi 10-odstotnega splošnega bonusa zelo dobre tako na celotni maturi kot tudi pri likovni teoriji, kjer je bilo še posebej pri poklicni maturi zelo malo negativnih ocen. Vendar tudi če bonusa ne upoštevamo, rezultati statistično niso bistveno odstopali od prejšnjih let, zato so meje med ocenami ostale enake kot v preteklih letih. To kaže na to, da je izpit iz likovne teorije dobro zasnovan tudi za izredne razmere med epidemijo. V letu 2021 se je četrtič izvedlo elektronsko ocenjevanje. Pri izpitni poli 1 se je tudi letos izkazalo kot zelo dobro. Ker se je povsem digitalizirano ocenjevanje izpitne pole 2, kljub zagotavljenim boljšim optičnim preslikavam v letu 2018, izkazalo kot težavno, saj tudi dobra optična preslikava ne odrazi vseh specifik originalnega izdelka, smo v letu 2019 izpitne pole 2 sicer ocenjevali elektronsko, vendar tako kot v preteklosti, v prostorih Rica, da so imeli ocenjevalci vpogled v originalne izdelke. Ta praksa se je letos še utrdila in bo obveljala tudi v naprej.